

TIONDE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA DECIMA

Text: Luk 19: 41-48. Predikan av Lars Borgström (LFS)

JESUS KLAGADE ÖVER DET OBOTFÄRDIGA FOLKET:

"Tänk om du i dag hade förstått, också du, vad som ger dig verklig frid. Men nu är det dolt för dina ögon. Ty det skall komma dagar över dig, när dina fiender kastar upp en belägringsvall runt dig och omringar och ansätter dig från alla håll. De skall slå dig och dina barn i dig till marken och skall inte lämna kvar i dig sten på sten, därför att du inte förstod den tid då Herren besökte dig."

Att det är just staden Jerusalem Jesu klagan gäller betonar djupet i tragedin och Hans sorg över obotfärdigheten. Jerusalem, vars namn har med frid, *shalom*, att göra, och antagligen betyder fridens grundval eller fridens boning, skulle nu drabbas av krig och fördärv.

Jesus gick sedan vidare till själva tempelplatsen. Också templet var dömt till undergång. Detta tempel, som nu hade renoverats och utbyggt under nära femtio års tid (Joh. 2:20), med dess imponerande, kostbara och härliga byggnader, var judarnas stolthet och nationella säkerhet, garanten för att Gud fortfarande bodde mitt bland sitt folk. Lärjungarna delade fortfarande den beundran, som varje jude kände inför templet. De tänkte att det vore stor skada, ja en fruktansvärd katastrof, att förstöra ett sådant tempel. *"Men Jesus sade till dem: Ni ser allt detta. Amen säger jag er: Här skall inte lämnas sten på sten. Allt skall brytas ner"* (Matt. 24:2).

Guds ord är inte kraftlöst, osäkert eller oprecist. Guds ord går alltid i uppfyllelse. År 70, ungefär fyrtio år senare, inträffade den stora katastrofen. Efter fyra månaders belägring intog den romerske härföraren Titus staden och krossade den fullständigt. Aldrig förr hade Jerusalem varit så praktfullt, fästningsverken så starka och invånarantalet så högt som vid denna tid, och aldrig förr hade staden blivit så totalt förstörd.

Men hur kunde detta vara möjligt? Hur hade utvecklingen kunnat gå så långt? Hur kunde Gud straffa dem på detta sätt? Det berodde på folkets synd och avfall, på dess ohörsamhet gentemot Guds ord. Jerusalem hade en lång historia av Guds nådefulla närvaro. Staden hade haft en lång besökelseid.

PROFETER HADE SÄNTS

Herren hade verkligen vårdat sig om sitt folk. Han hade gjort precis allt för dem. Han hade i olika kritiska skeden i deras historia mirakulöst räddat dem undan en säker undergång. Han hade sänt dem domare som räddade dem från hedniska folkslag. Han hade uppenbarat sig för dem och gång på gång sänt dem profeter för att ge dem sitt Ord. Han hade låtit sitt Ord - sin välsignande och livgivande undervisning - bli nedtecknat så att de alltid hade det tillgängligt. Han hade gett dem löftet om sin Son som skulle lida och dö för alla deras synder. Ja, alla deras blodröda synder mot Honom, deras Skapare och Frälsnings Gud, skulle tvättas vita som snö, om de bara ville hålla sig till Honom (Jes. 1:18).

Det märkliga med Israels hus var att de - trots alla Herrens nådegärningar gentemot dem, Hans stora fördrag och tålmod med dem - inte velat bli omvända, inte velat låta förena sig med Honom. Med tanke på alla nådetillfällen, alla Herrens välgärningar och vädjanden till dem, var det en stor skam att de fortfarande lät sitt onda syndafördärv framvälla i synd och otro, och stod emot den Helige Andes kallelse till omvändelse. Ja, de t.o.m. mördade och stenade de profeter som Herren sände till dem (Matt. 23:37).

Gud är visserligen långmodig och väntar länge på folkets omvändelse, men det finns till slut en gräns också för Guds tålmod. Det var denna sanning, som Jesus, då Han lämnade tempelplatsen, aktualiserade då Hans sade: *"Här skall inte lämnas sten på sten. Allt skall brytas ner"* (Matt. 24:2). Så fruktansvärt tragiskt! Men så går det till sist när man trotsar Herrens bud och är ohörsam gentemot Hans ord.

Israel gick alltså till sist under som nation. Gud låter inte gäcka sig utan straffar synd och otro, om inte förr så ändå till sist. Det var bara en minoritet av judar, kvarlevan (Rom. 9:27), de som tog emot Jesus som deras utlovade Messias och Frälsare, som bildade grunden för ett nytt Gudsfolk bestående av människor från alla folk och stammar över hela jorden. De andra kastades p.g.a. sin otro bort som torra grenar, sparade åt elden (Joh. 15:6).

Det sanna Gudsfolket, de sanna judarna, de som var omskurna inte bara till det yttre utan även hade omskurna hjärtan (Rom. 2:28-29), gick alltså inte under då templet föll år 70 och de drabbades inte heller av Jesu domsord. De hade sitt hela hopp till Jesus och inte till tempelbyggnaden eller den religiösa organisationen som leddes av det stora judiska rådet, *sanhedrin*. Om Franzéns mäktiga adventspsalm hade varit skriven redan då, hade de kunnat sjunga: ”Jerusalem är öde, Dess tempel fallit ner, Dess präster äro döde, Dess spira är ej mer; Men Kristi rike varar Och sig alltmer förklarar. Välsignad vare Han Som kom i Herrens namn!” (LH 87:7).

Den sanna gudstjänsten är, vare sig den sker i en katedral, ett enkelt bönhus eller i en förföljd katakombförsamling, en sann gudstjänst om deltagarna är samlade i Jesu namn.

TILLBEDJAN I ANDE OCH SANNING

När Jesus träffade den samaritiska kvinnan sade hon att hennes fäder, samariterna, tillbett på berget Gerissim, men att judarna säger att templet i Jerusalem är rätta platsen för tillbedjan. Jesus svarade henne då: ”Tro mig, kvinna, den tid kommer, då det varken är på detta berg eller i Jerusalem som ni skall tillbe Fadern. [...] Den tid kommer, ja, den är redan här, då sanna tillbedjare skall tillbe Fadern i ande och sanning” (Joh. 4:21, 23).

Vi får därför inte tänka att själva kyrkobyggnaden skulle vara en garant för att där inne finns räddningen, frälsningen till evigt liv. Vi skall inte förakta vackra kyrkor. Det är en särskild Guds nåd då Han låter oss fira gudstjänst i Ande och sanning i någon av våra vackra, ofta praktfulla, gamla kyrkor. Det skall man i så fall glädjas över och tacka Gud för. Men sådant hör inte till det avgörande. Luther räknade upp sju kännetecken på den sanna kyrkan, och kyrkobyggnaden finns inte med på den listan. En kyrkobyggnad kan missbrukas. Predikas inte Guds ord rent och klart därinne så har den förfelat sitt syfte och saknar existensberättigande. Det är inte kyrkobyggnaderna som har Frälsarens underbara löfte med sig om bestånd till tidens slut. När Jesus sade att ”helvetets portar”, d.v.s. helvetet i all dess fasansfulla makt och styrka, ”inte skall få makt över henne” (Matt. 16:18), då var det inte ett löfte om att våra yttre helgedomar av sten, trä eller lera skulle bestå till den dagen Jesus kommer tillbaka.

Det var inte heller ett löfte om att en viss kyrkoorganisation, t.ex. Svenska kyrkan, ELBK eller Lutherska Församlingen, skulle bestå tiderna igenom. Kyrkan i egentlig mening är inte en viss samfundsorganisation, såsom t.ex. katolikerna hävdar. De menar att deras romersk-katolska kyrka, med påven som huvud, är kyrkan med stort K, mottagaren av himmelrikets nycklar och Jesu löfte om bestånd till tidens slut. Inget samfund har sådana löften. Bara den som står på den fasta klippan, som är den sanna bekännelsen till Jesus som den levande Gudens Son, har dessa löften (Matt. 16:16-19). Den sanna kyrkan är de heligas samfund, alla människor som tror på Jesus som sin Frälsare och saliggörare.

SITUATIONEN I SVERIGE

Som få andra länder i världen har Sverige varit föremål för Guds särskilda nåd, då Han låtit sitt Ord mäktigt förkunnas bland vårt folk under lång tid. Man skulle kunna säga att vi varit Hans vingård, Hans älsklingsplantering (jfr Jes. 5:1-2), här uppe i Norden. Hur har vi då svarat upp emot denna godhet och nåd?

Under hela 1900-talet och under 2000-talets första tolv år har ett sällan skadat avfall skett i vårt land. Den bibliska, evangelisk-lutherska läran har förvrängts och förfalskats och folket har övergett Herren. Och de usla frukterna har inte heller uteblivit. På abortklinikerna dödas varje dag ca 100 barn, året runt. Äktenskapet, som är samhällets viktigaste och mest grundläggande byggsten, dras i smutsen på de mest skändliga sätt. Mer behöver inte sägas för att vi skall inse att vårt avfall är minst lika stort och himmelsskriande som det gamla Israels. Herren har verkligen gjort allt för oss här uppe i Norden. Men Han kan som sagt inte omvända människornas trotsiga vilja med våld. Vi svenskar kan, precis som alla andra, säga nej och ta farväl av Jesus.

Men hur det än går med vårt land eller den yttre kyrkan i vårt land, se till att det går väl för dig! Det Jesus kommer att fråga efter då Han kommer i sin stora dom är inte vackra kyrkobyggnader eller starka samfundsorganisationer, utan hjärtats tro. Där förtröstan på Hans försoning - då Han utgöt sitt heliga gudomliga blod för varje människas frälsning, till fullständig förlåtelse för varje stackars syndare - finns, där är också räddning undan domen och evig salighet. Ta Jesu ord i Uppenbarelseboken till församlingen i Filadelfia som en Jesu uppmaning till just dig: ”Jag kommer snart. Håll fast det du har, så att ingen tar din krona” (Upp. 3:11). Han är din Frälsare som lidit och dött för dig, så att alla dina synder är för evigt utplånade.

Amen.